

Ո Ւ Ս Ո Ւ Ց Մ Ա Ն Ծ Ր Ա Գ Ի Ր
ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ
ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է 2015թ. դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիրների) մասնագիտական պատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, գնահատման եղանակը, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների մոտ դատավորի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը հետևյալ ոլորտներում.

ա) Ընդհանուր մասնագիտական ոլորտ: Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է սահմանադրական իրավունքի, մարդու իրավունքների մասին եվրոպական իրավունքի, միջազգային իրավունքի, ինչպես նաև մասնագիտական էթիկայի, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի, ինչպես նաև կիրառական իրավաբանությանը: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է սահմանադրական իրավունքի և արդարադատության, մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի իրավաբանության, մասնագիտական էթիկայի, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի, միջազգային իրավունքի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանը, ինչպես նաև ՀՀ սահմանադրական դատարանի և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատական ակտերի համարժեք ընկալման և կիրառման, իրավական վերլուծությունների կատարման, իրավավերլուծական տեքստերի շարադրման, միջազգային իրավունքի կիրառման, իրավաչափ վարքագծի ընտրության կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը:

բ) Քաղաքացիական իրավունք և դատավարություն: Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քաղաքացիական իրավունքում և դատավարությունում առկա արդի հարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի, ինչպես նաև սեփականության իրավունքի, պարտավորական իրավունքի, մտավոր սեփականության իրավունքի, քաղաքացիական գործերով ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի, աշխատանքային իրավունքի, ընտանեկան իրավունքի, ժառանգական իրավունքի, կորպորատիվ իրավունքի, սնանկության վարույթի, միջազգային մասնավոր իրավունքի և արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը և կարողությունների ձևավորմանը, ինչպես նաև դատական վարույթ իրականացնելու, վերաբերելի իրավունքի վերհանման, վերլուծության և կիրառման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորմանը:

գ) Քրեական իրավունք և դատավարություն: Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քրեական իրավունքում և դատավարությունում առկա արդի հիմնահարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է քրեական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի, քրեական իրավունքի, քրեական գործերով ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի և արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը և կարողությունների ձևավորմանը, ինչպես նաև դատական վարույթ իրականացնելու, վերաբերելի իրավունքի վերհանման, վերլուծության և կիրառման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորմանը:

դ) Հարակից մասնագիտական ոլորտ: Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է հասարակագիտական ուղղվածություն ունեցող հարցերին: Մասնագիտական պատրաստման արդյունքում ունկնդիրները ձեռք կբերեն անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ հաղորդակցության, բանակցությունների վարման, արդարության ուսմունքների և էթիկայի, փաստարկման, ներազդման հոգեբանության վերաբերյալ:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:

5. Լսարանային ուսուցումն իրականացվում է ընդհանուր, հարակից և հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլների հիման վրա, ինչպես նաև հրավիրյալ դասախոսությունների միջոցով: Դասընթացների (ներառյալ՝ քննաշրջանի) ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 440 ակադեմիական ժամ (ներառյալ՝ 40 ակադեմիական ժամ քննաշրջանի համար), իսկ հրավիրյալ դասախոսությունների ժամաքանակը՝ 20 ակադեմիական ժամ:

6. Հատուկ մասնագիտական մոդուլում ընդգրկված դասընթացները նախատեսված են միայն տվյալ մասնագիտացմամբ ունկնդիրների համար:

7. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ՝ ըստ քաղաքացիաիրավական և քրեաիրավական ուղղությունների: Մեկ օր փորձաշրջանի տևողությունը սահմանվում է 10 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 770 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ավարտին յուրաքանչյուր ունկնդիր գնահատվում է դրական կամ բացասական:

8. Ուսումնառության ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 1230 ակադեմիական ժամ:

9. Ուսումնառության տևողությունը սահմանվում է 9 ամիս 3 շաբաթ (2015 թվականի փետրվարի 23-ից դեկտեմբերի 11-ը)՝ ներառյալ ավելի քան 4 ամիս տևողությամբ փորձաշրջանը (հունիսի 8-ից հոկտեմբերի 16-ը):

II. Ուսումնառության ժամանակային կառուցվածքը

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Հրավիրյալ մասնագետների դասախոսությունների ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Ուսուցման 1-ին հատված (փետրվար 23-ապրիլ 10)	100 ժամ (6 դասընթաց) (փետրվար 23-մարտ 27)	6 ժամ (3 քննություն) (մարտ 30-ապրիլ 10)		-	106 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (ապրիլ 13-մայիս 29)	120 ժամ (7 դասընթաց) (ապրիլ 13-մայիս 15)	12 ժամ (6 քննություն) (մայիս 18-մայիս 29)	10 ժամ -	-	142 ժամ
Ուսուցման 3-րդ հատված (հունիս 1-հուլիս 17)	80 ժամ (4 դասընթաց) (հունիս 1-հուլիս 3)	8 ժամ (4 քննություն) (հուլիս 6 – հուլիս 17)	-	120 ժամ (հունիսի 8-հուլիս 17)	208 ժամ
Ուսուցման 4-րդ հատված (հուլիս 20-հոկտեմբեր 16)	-	-	-	650 ժամ (հուլիս 20-հոկտեմբ. 16)	650 ժամ
Ուսուցման 5-րդ հատված (հոկտեմբեր 19-դեկտեմբեր 11)	100 ժամ (7 դասընթաց) (հոկտեմբ. 19-նոյեմբեր 20)	14 ժամ (7 քննություն) (նոյեմբեր 23-դեկտեմբեր 11)	10 ժամ	-	124 ժամ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	400 ժամ	40 ժամ	20 ժամ	770 ժամ	1230 ժամ

III. Դասավանդվող առարկայական կուրսերի (դասընթացների) ցանկ

1. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	J-002-15	ՀՀ սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության արդի միտումները	20
2.	J-004-15	Իրավաբանական գիր և մեկնաբանություն	20
3.	J-005-15	Դատավորի մասնագիտական էթիկա	20
4.	J-001-15	Իրավունքի դատական զարգացման արդի հարցերը	10
5.	J-003-15	ՄԻԵԴ իրավաբանության հիմունքները և արդի միտումները	10
6.	J-007-15	ՀՀ դատարանների կողմից միջազգային իրավունքի կիրառման տեսական և գործնական հարցերը	10
7.	J-014-15	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցերը	10

2. Հարակից մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
8.	G-001-15	Հաղորդակցության և բանակցության հմտություններ	20
9.	G-002-15	Արդարության ուսմունքներ և էթիկա	20
10.	G-004-15	Փաստարկում և հոետորիկա	20
11.	G-006-15	Ժամանակի կառավարում	10
12.	G-008-15	Ներազդման հոգեբանություն	10

3. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

3.1. Քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
13.	C-018-15	ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցերը և դատական նիստի անցկացման հմտությունները	40
14.	C-001-15	ՀՀ պարտավորական իրավունքի արդի հարցերը	30
15.	C-003-15	ՀՀ կորպորատիվ իրավունքի արդի հարցերը	20
16.	C-004-15	ՀՀ սնանկության վարույթի արդի հարցերը	20
17.	C-005-15	ՀՀ մտավոր սեփականության իրավունքի արդի հարցերը	20
18.	C-011-15	Դատական ակտի մշակման հմտություններ	20
19.	C-019-15	ՀՀ սեփականության իրավունքի և ժառանգական իրավունքի արդի հարցերը	20
20.	C-020-15	ՀՀ աշխատանքային իրավունքի և ընտանեկան իրավունքի արդի հարցերը	20
21.	C-007-15	Միջազգային մասնավոր իրավունքի արդի հարցերը	10
22.	C-013-15	ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը քաղաքացիական դատավարությունում	10
23.	C-014-15	ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը սեփականության իրավունքի պաշտպանության ոլորտում	10

3.2 Քրեաիրավական մասնագիտացմամբ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
24.	Q-003-15	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցերը	40
25.	Q-004-15	Դատական քննության անցկացման հմտությունները քրեական դատավարությունում	40
26.	Q-001-15	ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի արդի հարցերը քրեական գործերով	30
27.	Q-002-15	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերը	30
28.	Q-012-15	Դատական ակտի մշակման հմտություններ	20
29.	Q-030-15	Կիրքերի անցագործության դեմ պայքարի արդի հարցերը	20
30.	Q-011-15	Անչափահասների մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունները	10
31.	Q-013-15	Պատժի նշանակման արդի հարցերը ՀՀ-ում	10
32.	Q-014-15	Քրեական վարույթով միջազգային փոխօգնության արդի հարցերը	10
33.	Q-031-15	Կիրառական քրեաբանության արդի հարցերը	10

IV. Դասավանդվող առարկայական կուրսերի (դասընթացների) համառոտ նկարագիրը

1. **J-002-15. ՀՀ սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության արդի միտումները**

Դասընթացը պայմանավորված է սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է սահմանադրական իրավունքի գիտության առարկայի, մեթոդների, սահմանադրական իրավունքի գիտության զարգացման արդի միտումների, Հայաստանի Հանրապետության դատական իշխանության սահմանադրական հիմունքների (դատական իշխանության մարմինների համակարգի կազմակերպման և գործունեության կարգի, դատավորների սահմանադրական կարգավիճակի), սահմանադրական արդարադատության (սահմանադրական դատարանի իրավական կարգավիճակի, կազմակերպման և գործունեության կարգի, սահմանադրական դատարանի լիազորությունների) վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ J-003-15 դասընթացի հետ համատեղ:

2. **J-004-15. Իրավաբանական գիր և մեկնաբանություն**

Դասընթացը պայմանավորված է համոզիչ իրավական վերլուծությունների կատարման և շարադրման, իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման ոլորտում կարողությունների և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է իրավավերլուծական ռազմավարությունների ընտրության, IRAC համակարգով իրավական վերլուծությունների կատարման և շարադրման, օրենսդրական և նախադեպային տեքստերի հետ աշխատանքում իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման, իրավական վերլուծությունների լեզվական որակների ապահովման հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

3. J-005-15. Դատավորի մասնագիտական էթիկա

Դասընթացը պայմանավորված է դատավորի մասնագիտական էթիկայի կանոնների հետ կապված գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է արդարադատություն իրականացնելիս և ոչ դատական գործունեության ընթացքում դատավորի վարքագծի կանոնների, դատավորների էթիկայի հարցերով վարույթի հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

4. J-001-15. Իրավունքի դատական զարգացման արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է իրավունքի դատական զարգացման ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՄԻԵԴ ակտերը, ինչպես նաև ՀՀ սահմանադրական և ՀՀ վճռաբեկ դատարանների որոշումները որպես պարտադիր նախադեպեր կիրառելիս դրանց վերաբերելիության և կիրառելիության հարցի լուծման առանձնահատկությունները, դրանց տեսանկյունից իրենց վարույթում գտնվող գործերով վերաբերելի փաստական հանգամանքների առանձնացումն ու տարբերակումը, տարբեր փաստական հանգամանքներից իրավունքի նույնանման կամ տարբերվող հարցի ձևակերպումը, կարգավորիչ նորմերի հակասական կամ հակաիրավական լինելու կամ ընդհանրապես բացակայելու դեպքում դատական մեկնաբանության ազատության և հայեցողության սահմանները և իրավունքի դատական զարգացմանը վերաբերող այլ հարցեր:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

5. J-003-15. ՄԻԵԴ իրավաբանության հիմունքները և արդի միտումները

Դասընթացը պայմանավորված է ՄԻԵԴ գործունեության վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՄԻԵԴ կողմից մշակված իրավական հայեցակարգերի բովանդակության, դրանց իրավակիրառ արժեքի և զարգացման միտումների, ՄԻԵԴ հիմնական նպատակների, իրավազրոյության շրջանակի, գանգատների ընդունելիության պայմանների, գործերի քննության կարգի, վճիռների կատարման հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ J-002-15 դասընթացի հետ համատեղ:

6. J-007-15. ՀՀ դատարանների կողմից միջազգային իրավունքի կիրառման տեսական և գործնական հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է միջազգային իրավունքի նորմերի կիրառման վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է միջազգային իրավունքի և ներպետական իրավունքի հարաբերակցության, միջազգային պայմանագրերի մեկնաբանման և անմիջական կիրառման, միջազգային սովորույթային իրավունքի, միջազգային իրավունքի համընդհանուր ճանաչում ստացած նորմերի ու սկզբունքների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանների կողմից կայացված դատական ակտերի կիրառման հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

7. J-014-15. Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիոն երևույթների, դրա դեմ տարվող պայքարի ընդհանուր իրավիճակի, հակակոռուպցիոն պայքարի իրավական (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարող

պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և Եվրախորհրդի Փողերի լվացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հանձնաժողովի (ՄՈՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները), և ինստիտուցիոնալ շրջանակների (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԳՐԵԿՈ-ի և ՄՈՆԻՎԱԼ-ի գործունեությունը), համապատասխան այլ շահագրգիռ կողմերի (հասարակական կազմակերպությունների, ԶԼՄ-երի) մասնակցության և պետության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

8. G-001-15. Հաղորդակցության և բանակցության հմտություններ

Դասընթացն անհրաժեշտ է Ունկնդիրներին իրենց պաշտոնական գործառույթների արդյունավետ իրականացման կարևոր գրավական հանդիսացող հաղորդակցությունների և բանակցությունների վերաբերյալ բազային գիտելիքների ձեռքբերման համար: Նշվածը թույլ կտա ձևավորել կառուցողական փոխհարաբերություններ և կանխել հնարավոր ռիսկերը պաշտոնական և ոչ-պաշտոնական գործունեության ընթացքում:

Դասընթացը ներառում է հաղորդակցության էությունը և տեսամեթոդական հիմքերը, հաղորդակցության արգելքները և դրանց հաղթահարման ուղիները, մանիպուլյացիան և հակամանիպուլյացիայի միջոցները, բանակցությունների էությունը, ոճերը, բանակցային գործընթացի ժամանակակից առաջադիմական մոտեցումները, արդյունավետ փաստարկների կառուցումը բանակցությունների ընթացքում:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

9. G-002-15. Արդարության ուսմունքներ և էթիկա

Դասընթացը կարևոր է արդարության տարբեր հայեցակարգերի իմացությամբ արդարադատության համակարգում մարդակենտրոն մոտեցումները հիմնավորելու և հրամայական դարձնելու համար: Դասընթացը վերաբերում է էթիկայի հիմնախնդիրներին՝ արդարադատության իրականացման գործընթացում ծագող հարցերի համատեքստում: Դասընթացն անհրաժեշտ է բարոյական գիտակցության

զարգացման տեսանկյունից կարևորություն ներկայացնող տեսական գիտելիքների ձեռքբերման, արդարադատության համակարգում հրամայական (իմպերատիվ) կամ անհրաժեշտ վարքագիծ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է արժեքային մոնիզմի և արժեքային փյուրալիզմի հայեցակարգերի ընդհանուր բնութագիրը, սոցիալական գործողության ու բարոյական վարքագծի միջև կապը, բարոյականության և իրավունքի հարաբերակցությունը, բարոյական պարտքին ու բարձրագույն բարիքին վերաբերող դիրքորոշումների քննարկումը և այլն:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

10. G-004-15. Փաստարկում և հոետորիկա

Դասընթացն անհրաժեշտ է ապացուցման, հերքման, հիմնավորման, զրուցակիցների մոտ համոզմունքի ձևավորման, տպավորիչ ելույթի ու արդյունավետ բանավեճի տեխնոլոգիաների տիրապետման առումով:

Դասընթացը ներառում է փաստարկման գործընթացի բաղադրիչները, եղանակները, փաստարկման համակարգին ներկայացվող պահանջները, ավանդական և ժամանակակից հոետորիկայի զինանոցը, առավել հաճախ հանդիպող սխալները, բանավեճի ընթացքում կիրառվող կառուցողական և ապակառուցողական տեխնոլոգիաները և վերջիններիս չեզոքացման մեթոդաբանական սկզբունքները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

11. G-006-15. Ժամանակի կառավարում

Դասընթացն անհրաժեշտ է Ունկնդիրների մոտ ժամանակի արդյունավետ պլանավորման, կառավարման, ինչպես նաև անձնական և մասնագիտական կազմակերպվածության մակարդակի բարձրացման մասին գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է ժամանակի և նրա նշանակության մասին հասկացությունը, ժամանակը՝ որպես անձի էներգետիկ պոտենցիալ, ժամանակի տեսակները, ժամանակի ընկալման տեսակները, գործունեության կառուցվածքը և

դրա ժամանակային բնութագրիչները, մարդը և ժամանակը ճգնաժամային իրավիճակներում, մասնագետի ժամանակային կոմպետենտություն, ժամանակի հիմնական «թակարդները», ժամանակի կորստի և ժամանակային նախապատվությունների վերլուծություն, խրոնոմետրաժ, ժամանակի կառավարման սկզբունքներն ու ռազմավարությունները, գլոբալ նպատակների որոշումը, երկարաժամկետ և միջնաժամկետ ծրագրերը, կարճաժամկետ և օպերատիվ պլանները, նախապատվությունների որոշումը ABC վերլուծության միջոցով, էյզենհաուերի սկզբունքը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

12. G-008-15. Ներազդման հոգեբանություն

Դասընթացն անհրաժեշտ է ներազդման հոգեբանական հիմքերն իմանալու, ներազդման և մանիպուլյացիայի տեխնիկաներին ծանոթանալու և դրանցից պաշտպանվելու համար:

Դասընթացը ներառում է ներազդումը որպես սոցիալ-հոգեբանական երևույթ, հոգեբանական ներազդման էությունը, մարդու հոգեկանը և սոցիալ-հոգեբանական ազդեցությունը, ներազդման նպատակները, հոգեբանական անվտանգության խնդիրը ժամանակակից հասարակության մեջ, ներազդման միջոցները և տեսակները, քաղաքակիրթ հոգեբանական ներազդում, ներազդման սկզբունքները, մեխանիզմները և ավտոմատիզմները, մանիպուլյացիայի սահմանումը, դրսևորումները և տեսակները, խմբի ազդեցությունը անձի վրա, խմբային ներազդման օրինաչափությունները և եղանակները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

13. C-018-15. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցերը և դատական նիստի անցկացման հմտությունները

Դասընթացն անհրաժեշտ է քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և դրանց կիրառման կարողությունների ձևավորման համար, ինչպես նաև քաղաքացիական դատավարությունում դատական նիստերի անցկացման

վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապատրաստելու, ապացուցման, դատաքննության, ինչպես նաև հատուկ վարույթի գործերի քննության ընթացքում ծագող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները, գործը դատաքննության նախապատրաստելու, գործի դատաքննության, առանձին տեսակի գործերի վարույթների անցկացման, ինչպես նաև միջնորդություններին արձագանքման հետ կապված գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով:

14. C-001-15. ՀՀ պարտավորական իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է պարտավորական իրավունքի նոր իրավական դիրքորոշումները մատուցելու, տվյալ ոլորտում առկա հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է պայմանագրային և քվազի-պայմանագրային (անհիմն հարստացման, առանց հանձնարարության, ի շահ ուրիշի գործողությունների) պարտավորությունների, արտապայմանագրային (դելիկտային) և քվազի-դելիկտային (աշխատողի պատճառած վնասի համար պատասխանատվության) պարտավորությունների ծագման, փոփոխման և դադարման հետ կապված իրավահարաբերություններից բխող հարցերը, ապահովագրական իրավահարաբերություններից բխող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ C-019-15 դասընթացի հետ համատեղ:

15. C-003-15. ՀՀ կորպորատիվ իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է կորպորատիվ իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների, կորպորատիվ իրավունքի սուբյեկտների, դրանց ստեղծման, վերակազմակերպման, լուծարման, գործունեության կազմակերպման, մասնակիցների իրավունքների և պարտականությունների, արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման, կորպորատիվ վեճերի և այլ հարցերի հետ կապված իրավահարաբերություններից բխող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

16. C-004-15. ՀՀ սնանկության վարույթի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է սնանկության վարույթում առկա հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է սնանկության գործերի քննության կարգի և առանձնահատկությունների, սնանկ ճանաչելու հարցի լուծման, սնանկության վարույթի ընթացքում կայացվող դատական ակտերի, մորատորիումի, համարժեք պաշտպանության, ինչպես նաև սնանկ ճանաչված անձի և պարտատերերի իրավունքների պաշտպանության հետ կապված հարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

17. C-005-15. ՀՀ մտավոր սեփականության իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է ապրանքային նշանի և մտավոր գործունեության արդյունքների իրավական կարգավորման և դրա պաշտպանության արդի հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է ապրանքային նշանների, աշխարհագրական նշումների և ապրանքի ծագման տեղանունների նկատմամբ իրավունքների ծագման, իրավունքների իրացման, դրանց իրավական պաշտպանության, ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքների խախտումների հետ կապված հարցերը, մտավոր գործունեության արդյունքների (գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործություններ, կատարումներ, գյուտեր, օգտակար մոդելներ, արդյունաբերական նմուշներ) նկատմամբ գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքների ծագման, դրանց իրացման և իրավական պաշտպանության ոլորտում ծագող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

18. C-011-15. Դատական ակտի մշակման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատական ակտերին՝ կառուցվածքին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է դատական վարույթների ընթացքում դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերին ներկայացվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջների վերաբերյալ գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

19. C-019-15. ՀՀ սեփականության իրավունքի և ժառանգական իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է սեփականության իրավունքի ոլորտում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է սեփականության իրավունքի ձեռքբերման, դադարման, ընդհանուր սեփականության, սեփականության իրավունքի պաշտպանության իրավահարաբերություններից բխող հարցերը, ըստ կտակի և ըստ օրենքի ժառանգության, ժառանգության ընդունման, դրա ձևակերպման, բաժանման, ժառանգությունից հրաժարման, ժառանգության պահպանման և կառավարման, ժառանգության հետ կապված ծախսերի հատուցման հարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ C-001-15 դասընթացի հետ համատեղ:

20. C-020-15. ՀՀ աշխատանքային իրավունքի և ընտանեկան իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է աշխատանքային և ընտանեկան իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագման, դադարման, աշխատանքային իրավահարաբերությունների կողմերի իրավունքների պաշտպանության, պատասխանատվության, աշխատանքային օրենսդրության պահպանման նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության հարցերը, դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները, ինչպես նաև ամուսնության կնքման և դադարման, ամուսինների անձնական ոչ գույքային և գույքային իրավունքների և պարտականությունների,

երեխայի դաստիարակությանը ծնողների մասնակցության, ալիմենտային պարտավորությունների, ծնողների իրավունքների և պարտավորությունների, երեխայի իրավունքների, խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի դերի և նշված ոլորտներում ՀՀ դատական պրակտիկայում առկա հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

21. C-007-15. Միջազգային մասնավոր իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է միջազգային մասնավոր իրավունքում առկա հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է օտարերկրյա անձանց մասնակցությամբ քաղաքացիական գործերի վարույթը, միջազգային հարաբերություններում իրավական օգնության սկզբունքները, օտարերկրյա պետությունների դատարանների և արբիտրաժային տրիբունալների վճիռները և որոշումները ճանաչելը, օտարերկրյա իրավունքի կիրառման սկզբունքները, օտարերկրյա անձանց մասնակցությամբ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվող իրավունքը որոշելը և այդ հարցերի կապակցությամբ ՀՀ դատական պրակտիկայում առկա հիմնախնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

22. C-013-15. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը քաղաքացիական դատավարությունում

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է Եվրոպական կոնվեցիայի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված արդար դատաքննության իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ C-014-15 դասընթացի հետ համատեղ:

23. C-014-15. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը սեփականության իրավունքի պաշտպանության ոլորտում

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է Եվրոպական կոնվեցիայով երաշխավորված սեփականության իրավունքի, ինչպես նաև արդարացի բավարարման իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ C-013-15 դասընթացի հետ համատեղ:

24. Q-003-15. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցերը

Դասընթացը անհրաժեշտ է քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական զարգացումները մատուցելու, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի և ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների, ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծում սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ քրեական դատավարության առանձին ինստիտուտների վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնահարցերը: Դասընթացը ներառում է նաև ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծի հայեցակարգային բնութագրին, քրեական դատավարության սկզբունքների նոր համակարգին, քրեական դատավարության նոր հասկացությային ապարատին, հանրային և մասնավոր շահերի հավասարակշռված պաշտպանության նոր կառուցակարգերին վերաբերող հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ Q-001-15 դասընթացի հետ համատեղ:

25. Q-004-15. Դատական քննության անցկացման հմտությունները քրեական դատավարությունում

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական դատավարությունում դատական քննության անցկացման հմտությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների ելակետային գիտելիքների ծավալն ընդլայնելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ու հմտություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատարանի կողմից քրեական գործը վարույթ ընդունելու, գործը դատական քննության նախապատրաստելիս ընդունվող որոշումների և դատական նիստի նախապատրաստական մասում ծագող գործնական հարցերը,

- դատաքննության անցկացման ձևին, այդ թվում՝ դատական նիստի ընթացակարգի պահպանմանը, հարցաքննությունների կատարմանը, ապացույցների հետազոտմանը, միջնորդություններին արձագանքմանը, ինչպես նաև դատավճռի կայացմանը վերաբերող գործնական հարցերը,

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

26. Q-001-15. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի արդի հարցերը քրեական գործերով

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և կարողությունների ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է քրեական իրավունքի և դատավարության ոլորտում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների (այդ թվում՝ անձի ազատության և անձեռնմխելիության, մասնավոր կյանքի անձեռնմխելիության, արդար դատաքննության իրավունքների պաշտպանության, անթույլատրելի ապացույցների օգտագործման արգելքի) պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ Q-003-15 դասընթացի հետ համատեղ:

27. Q-002-15. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի և ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի հայեցակարգի հիմնադրույթները, քրեաիրավական ինստիտուտների, այդ թվում պատժողական քաղաքականության զարգացման միտումները և հեռանկարները, ինչպես նաև գործնականում առաջացող հանցավոր արարքների ճշգրիտ որակման հարցերը և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական և իրավակիրառական փորձը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

28. Q-012-15. Դատական ակտի մշակման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատական ակտերին՝ կառուցվածքին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է դատական վարույթների ընթացքում դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերին ներկայացվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջների վերաբերյալ գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

29. Q-030-15. Կիբերհանցագործությունների դեմ պայքարի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է <<Կիբերհանցագործությունների մասին>> ԵԽ Կոնվենցիայի կիրառման, նշված բնույթի հանցագործությունների որակման և քննության առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է <<Կիբերհանցագործությունների մասին>> ԵԽ Կոնվենցիայով նախատեսված քրեական հանցագործությունների վերաբերյալ նորմերի իմպլեմենտացիայի խնդիրները << քրեական օրենսգրքում, նշված Կոնվենցիայի հիման վրա ստեղծված կոմիտեի (T-CY)՝ արարքների որակման հետ կապված բանաձևերը, << քրեական օրենսգրքով նախատեսված արարքների որակման հիմնախնդիրները, էլեկտրոնային ապացույցների հետ աշխատելու քրեադատավարական առանձնահատկությունները և նշված բնույթի հանցագործություններով միջազգային փոխօգնության հիմնախնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

30. Q-011-15. Անչափահասների մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունները

Դասընթացը պայմանավորված է անչափահասների մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է անչափահասների նկատմամբ իրականացվող մինչդատական և դատական վարույթների անցկացման առանձնահատկությունների վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

31. Q-013-15. Պատժի նշանակման արդի հարցերը Հայաստանի Հանրապետությունում

Դասընթացը պայմանավորված է պատժողական քաղաքականության հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ քրեական օրենսդրությամբ նախատեսված պատժի տեսակների և նշանակման հիմնահարցերի, այդ թվում պատժի նշանակման հարցում քրեադատավարական նորմերի ազդեցության (պատժատեսակի, պատժաչափի, պատժից ազատելու, պայմանականորեն այն չկիրառելու, հետաձգելու, մեղմ կամ խիստ պատիժ նշանակալու չափորոշիչների) վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

32. Q-014-15. Քրեական վարույթով միջազգային փոխօգնության արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է միջազգային փոխօգնության արդի հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման համար:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ քրեական դատավարության օրենսդրությամբ, այդ թվում միջազգային պայմանագրերով նախատեսված միջազգային փոխօգնության տեսակների, եղանակների, սուբյեկտների, պայմանների վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

33. Q-031-15. Կիրառական քրեաբանության արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է քրեաբանության հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է հանցավորություն ծնող պատճառների ու պայմանների, հանցագործությունների կանխարգելմանն ուղղված կոնկրետ միջոցառումների վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով: